

Záměr na změnu zvláště chráněného území a ochranného pásma zvláště chráněného území podle § 41 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb.

1) Záměr na změnu zvláště chráněného území

1a) Název zvláště chráněného území

Očovské louky

1b) Kategorie zvláště chráněného území

přírodní památka ve smyslu § 36 zákona o ochraně přírody a krajiny

1c) Předměty ochrany a jejich popis

Znění předmětu ochrany

Evropsky významná stanoviště s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů: Nivní louky říčních údolí svazu *Cnidion bubii* (6440, biotop T1.7), Nížinné sečené louky (6510, biotop T1.1) a Smíšené lužní lesy s dubem letním (*Quercus robur*), jilmem vazem (*Ulmus laevis*) a jilmem habrolistým (*U. minor*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*) nebo jasanem úzkolistým (*F. angustifolia*) podél velkých řek (*Ulmenion minoris*) (91F0, biotop L2.3).

Popis předmětu ochrany

Nivní louky říčních údolí svazu *Cnidion bubii*

Odpovídá biotopu T1.7 – *Kontinentální zaplavované louky sv. Deschampsion cespitosae*.

Dle aktuálního plánu péče (Lustyk, 2022) se jedná o převážnou část kosených luk na celém území; v současné době jsou druhově reprezentativní spíše jen menší plochy. Po melioračním zásahu a postupném vysoušení území jsou daleko častější sušší varianty a přechody k mezofilním ovsíkovým loukám sv. *Arrhenatherion elatioris*.

V luční vegetaci (as. *Cnidio dubii-Deschampsietum caespitosae*) dominuje psárka luční (*Alopecurus pratensis*), další druhy: řeřišnice Matthioliho (*Cardamine matthioli*), ostřice časná (*Carex praecox*), jarva žilnatá (*Cnidium dubium*), srpice barvířská (*Serratula tinctoria*), svízel severní (*Galium boreale* subsp. *boreale*), oman vrbolistý (*Inula salicina*; místy větší porosty), koromáč olešníkový (*Silaum silaus*) a vzácně i kosatec sibiřský (*Iris sibirica*), rozrazil dlouholistý (*Veronica maritima*), violka nízká (*Viola pumila*) a žluťucha žlutá (*Thalictrum flavum*).

Vzácně se v mělkých sníženinách v sv. části vyskytují fragmenty as. *Lathyro palustris-Gratioletum officinalis* s metlicí trsnatou (*Deschampsia caespitosa*), řeřišnicí Matthioliho (*Cardamine matthioli*), ostřicí liščí (*Carex vulpina*), konitruDEM lékařským (*Gratiola officinalis*), vrbinou penízkovou (*Lysimachia nummularia*) a pryskyřníkem plazivým (*Ranunculus repens*).

Na řadě míst tyto louky zarůstají expanzivní třtinou křovištní (*Calamagrostis epigejos*) a pcháčem rolním (*Cirsium arvense*).

Nížinné sečené louky (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

Odpovídá biotopu T1.1 – *Mezofilní ovsíkové louky*.

Stanoviště se v území přírodní památky vyskytuje mozaikovitě v kombinaci s výše uvedeným biotopem T1.7.

Obecně se jedná o louky nížin a pahorkatin s dominantním ovsíkem vyvýšeným (*Arrhenatherum elatius*), nebo podhorské louky, ve kterých převažují mezofilní trávy nižšího vzrůstu, např. *Agrostis capillaris*, *Anthoxanthum odoratum*, *Festuca rubra* agg. a *Trisetum fl avescens*. Z trav se dále vyskytují *Dactylis glomerata*, *Holcus lanatus*, *Poa pratensis* s. l. a další, hojně jsou i širokolisté byliny, např. *Campanula patula*, *Crepis biennis*, *Daucus carota*, *Knautia arvensis* agg. a *Trifolium pratense*. Porosty mohou být vysoké až 1 m a podle míry narušování více či méně zapojené, s pokryvností 60–100 %. Ovsíkové louky jsou jednak sušší a oligotrofní s druhy *Pimpinella saxifraga*, *Plantago media* a *Ranunculus bulbosus*, jednak vlhčí a eutrofní s bylinami náročnými na živiny, jako jsou *Geranium pratense*, *Heracleum sphondylium* a *Pastinaca sativa*. Biotop zahrnuje také různé přechodné typy ovsíkových luk k širokolistým suchým trávníkům (s druhy *Brachypodium pinnatum*, *Bromus erectus*, *Festuca rupicola* a *Salvia pratensis*), smilkovým trávníkům (*Campanula rotundifolia* subsp. *rotundifolia*, *Dianthus deltoides*, *Luzula campestris* agg., *Potentilla erecta* a *Thymus pulegioides*) a střídavě vlhkým bezkolencovým, aluviálním psárkovým, vlhkým pcháčovým loukám (*Cirsium palustre*, *Geranium pratense*, *Lychnis fl os-cuculi*, *Sanguisorba officinalis* a *Succisa pratensis*). Mechové patro bývá vyvinuto často jen omezeně na vlhkých místech.

Smíšené lužní lesy s dubem letním (*Quercus robur*), jilmem vazem (*Ulmus laevis*) a jilmem habrolistým (*U. minor*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*) nebo jasanem úzkolistým (*F. angustifolia*) podél velkých řek (*Ulmion minoris*)

Odpovídá biotopu L2.3 – *Tvrde luhy nížinných řek sv. Alnion incanae*.

Středoevropské tvrdé luhy nížinných řek (as. *Ficario verna*-*Ulmum campestris*) se na území přírodní památky vyskytují ostrůvkovitě a dále při její SV, JV a J hranici, kde dále pokračuje EVL Očov.

Jedná se o vícepatrové zapojené porosty s dubem letním (*Quercus robur*), jasanem úzkolistým podunajským (*Fraxinus angustifolia* subsp. *danubialis*), olší lepkavou (*Alnus glutinosa*) a topolem osikou (*Populus tremula*). Keřové patro je tvořeno zmlazujícími dřevinami stromového patra či střemchou obecnou (*Prunus padus*) a svidou krvavou (*Cornus sanguinea*). Bylinné patro je druhově silně ochuzené.

1d) Dlouhodobé cíle ochrany

Dlouhodobým cílem péče je zachování zbytků vegetace kosených vlhkých luk svazu *Deschampsion cespitosae* s výskytem zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin a vylepšení vodního režimu lokality alespoň na části jejího území.

Dříve se jednalo o velmi zachovalý komplex kontinentálních zaplavovaných luk s množstvím zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů. Území bylo navrženo k ochraně tzv. Ramsarskou konvencí (mezinárodní konvence o mokřadech). Bohužel lokalita nebyla ušetřena následků melioračních zásahů v jejím bezprostředním okolí koncem 80. let dvacátého století a následně došlo

k jejímu postupnému odvodnění a vysoušení. Dnes zde nacházíme již vegetačně pozměněné a druhově ochuzené fragmenty lučních nivních společenstev.

Zachování a obnova těchto fenoménů jsou podmíněny blokováním nežádoucí sukcese. K tomuto cíli vede především pravidelné každoroční kosení nivních luk, periodické kosení ostricových porostů a okrajů terestrických rákosin a nutné je především omezení expanze třtiny křovištní (*Calamagrostis epigeios*). V dlouhodobějším časovém horizontu lze uvažovat o částečné obnově starých slepých ramen a vybudování mělkých tůní na vybraných lokalitách.

1e) Bližší ochranné podmínky

Podle § 36 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny je změna nebo poškozování přírodní památky nebo hospodářské využívání, které by k poškození mohlo vést, zakázány.

Dále, v souladu s § 36 odst. 1 stejného zákona, navrhuje orgán ochrany přírody stanovit následující bližší ochranné podmínky:

- I. Na území přírodní památky je možné provádět tyto činnosti a zásahy pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody:
 - a. používat hnojiva a biocidy,
 - b. povolovat změnu druhu pozemků nebo způsob jejich využití,
 - c. měnit vodní režim pozemků,
 - d. vjíždět s vozidly; souhlas se nevyžaduje u vozidel základních a ostatních složek integrovaného záchranného systému, věcně a místně příslušných správních orgánů, správců vodních toků při provádění správy vodních toků, vozidel potřebných pro zajištění hospodaření na pozemcích a péči o ně,
 - e. pořádat sportovní a kulturní akce,
 - f. vyznačovat cyklistické nebo turistické trasy,
 - g. zřizovat myslivecká zařízení,
 - h. zřizovat místa k táboření a rozdělávat ohně,
 - i. sbírat, přemísťovat, ničit nebo vysazovat rostliny,
 - j. sbírat, přemísťovat, rušit, odchytávat, vypouštět či lovit živočichy (právo výkonu myslivosti není tímto bodem dotčeno).
- II. Předchozí souhlas se nevyžaduje, pokud je daná činnost v souladu se schváleným plánem péče.
- III. V případě vědeckého výzkumu v přírodní památce je dostačující předchozí konzultace s orgánem ochrany přírody.

1f) Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených záměrem

okres Hodonín				
k. ú. Hodonín (640417)				
parcelní číslo	druh pozemku	výměra [m ²]	v ZCHÚ – přibližná plocha	LV
8214/1	vodní plocha	16038	část – 1578 m ²	1029
8558	TTP	4460	celý	8691
8559/2	TTP	715	celý	8691
8560/2	TTP	988	celý	8691
8561/2	TTP	2018	celý	60001
8562/2	TTP	187	celý	4849

okres Hodonín				
k. ú. Hodonín (640417)				
parcelní číslo	druh pozemku	výměra [m ²]	v ZCHÚ – přibližná plocha	LV
8557/1	TTP	6713	celý	8691
8559/1	TTP	1979	celý	8691
8545	ostatní plocha	16	celý	1029
8560/1	TTP	2553	celý	8691
8561/1	TTP	6505	celý	60001
8562/1	TTP	7421	celý	4849
8557/2	TTP	661	celý	8691
8563	TTP	2741	celý	130
8564	TTP	1895	celý	17933
8565	TTP	2184	celý	6403
8566	TTP	5245	celý	3710
8555	TTP	4314	celý	17552
8567	ostatní plocha	2182	celý	60001
8535/2	TTP	2416	celý	4492
8535/1	TTP	2416	celý	18028
8534	TTP	9665	celý	4103
8533	TTP	10000	celý	14658
8532	TTP	6588	celý	4850
8531	TTP	7517	celý	8691
8530	TTP	7660	celý	1196
8529	TTP	3574	celý	5701
8528	TTP	9560	celý	8691
8527	TTP	25702	celý	60001
8526	TTP	9736	celý	2021
8573	ostatní plocha	6676	celý	60001
8568	TTP	23094	celý	17552
8570	TTP	4818	celý	4822
8569	TTP	7706	celý	4741
8571	TTP	10126	celý	3666
8572	TTP	8702	celý	2125
953/6	TTP	1232	celý	2125
953/3	vodní plocha	3940	celý	2125
953/8	vodní plocha	419	celý	6529
8576	TTP	1563	celý	2011
8577	TTP	26005	celý	18962
8575	TTP	5970	celý	6330
8574	TTP	8896	celý	8691
8578	TTP	14721	celý	3965
8579	TTP	4030	celý	60001
8580	TTP	8973	celý	5767
8581	TTP	10632	celý	3740
8582	TTP	17400	celý	60001

okres Hodonín				
k. ú. Hodonín (640417)				
parcelní číslo	druh pozemku	výměra [m ²]	v ZCHÚ – přibližná plocha	LV
8583	vodní plocha	955	celý	60001
8584	vodní plocha	1015	celý	60001
8586	lesní pozemek	3523	celý	60001
8587	vodní plocha	17674	celý	60001
8597/1	lesní pozemek	6113	část – 4926 m ²	655
8596	lesní pozemek	1927	celý	910
8588	TTP	2361	celý	18141
8595	lesní pozemek	1585	celý	3821
8589	TTP	2703	celý	3821
8594	lesní pozemek	1608	celý	4801
8590	TTP	2604	celý	4801
8591	TTP	2188	celý	4787
8592	lesní pozemek	259	celý	4787

1g) Orientační výměra zvláště chráněného území

Softwarem ArcGIS Pro byla výměra přírodní památky vypočtena na **35,74 ha**.

2) Záměr na změnu ochranného pásma zvláště chráněného území

2a) Název a kategorie zvláště chráněného území, pro které se ochranné pásmo vyhláší

přírodní památka Očovské louky (vizte bod 1)

2b) Činnosti a zásahy, které mají být v ochranném pásmu vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody

Obecně stanoveny § 37 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny.

2c) Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených záměrem na změnu ochranného pásma

okres Hodonín				
k. ú. Hodonín (640417)				
parcelní číslo	druh pozemku	výměra [m ²]	v OP – přibližná plocha	LV
8214/1	vodní plocha	16038	část – 198 m ²	1029
8546	ostatní plocha	1657	část – 271 m ²	10001
8556	TTP	24214	část – 7873 m ²	8821
8536	ostatní plocha	1478	část - 94 m ²	10001
8431	orná půda	10552	část – 622 m ²	2165
8432	orná půda	6272	část – 384 m ²	8691
8433	orná půda	6287	část – 385 m ²	2257
8434	orná půda	6089	část – 372 m ²	8821
8435	orná půda	12820	část – 780 m ²	4438
8436	orná půda	8560	část – 519 m ²	3989
8437	orná půda	2662	část – 161 m ²	8691
8438	orná půda	2960	část – 179 m ²	3632
8439	orná půda	3817	část – 230 m ²	2113
8440	orná půda	5748	část – 347 m ²	8691
8441	orná půda	5658	část – 342 m ²	8821
8442	orná půda	3762	část – 227 m ²	8821
8443	orná půda	4396	část – 264 m ²	19148
8444	orná půda	9037	část – 540 m ²	6181
8445	orná půda	2378	část – 142 m ²	4810
8446	orná půda	4496	část – 268 m ²	1884
8447	orná půda	2154	část – 128 m ²	3698
8448	orná půda	2154	část – 128 m ²	20714
8452	orná půda	10245	část – 608 m ²	8691
8455	orná půda	5010	část – 296 m ²	3949
8450	orná půda	3855	část – 228 m ²	18169
8451	orná půda	4957	část – 292 m ²	4123
8453	orná půda	5669	část – 334 m ²	997
8454	orná půda	4830	část – 284 m ²	4196
8449	orná půda	4911	část – 288 m ²	3697
8456	orná půda	11579	část – 382 m ²	77
8525	orná půda	19733	část – 4220 m ²	16253

okres Hodonín				
k. ú. Hodonín (640417)				
parcelní číslo	druh pozemku	výměra [m ²]	v OP – přibližná plocha	LV
8516	ostatní plocha	5474	část – 78 m ²	20160

2d) Orientační výměra ochranného pásma

Softwarem ArcGIS Pro byla výměra přírodní památky vypočtena na **2,14 ha**.

3) Odůvodnění záměru

3a) Historie ochrany území

Přírodní památka Očovské louky byla zřízena vyhláškou Okresního národního výboru v Hodoníně dne 27.06.1990. V roce 2005 bylo území zahrnuto do EVL Očov (CZ0624071) soustavy chráněných území Natura 2000.

V území probíhá pravidelný management, který spočívá především v sečení lučních porostů. Všechny luční porosty na území PP Očovské louky, a dokonce i některé porosty s ruderalní vegetací jsou každoročně sečeny s odklizením posečené hmoty. Sečení je prováděno v termínu zhruba od konce června do konce srpna. Kosení provádí Slovácký statek Hodonín.

V roce 2020 došlo k prohloubení tůň, která směřuje od okraje lužního lesa na severovýchodním okraji lokality západně do lučních porostů. V minulosti byla silně zarostlá vysokými ostřicemi a rákosem. Tůň je periodicky zaplavovaná (zvláště v jarním období) a její prohloubení má významný pozitivní vliv na rozvoj nezapojené vlhkomilné vegetace a vegetace obnažených den.

V letech 1976–1977 se lokality negativně dotkla výstavba vodních kanálů, které jsou nyní ve vlastnictví Povodí Moravy, a. s.

3b) Hlavní důvody zpracování záměru

Hlavním důvodem vypracování záměru na změnu zvláště chráněného území přírodní památky Očovské louky je aktualizace původního vyhlášovacího předpisu, který byl vydán již Okresním národním výborem v Hodoníně v roce 1990. Aktualizací dojde k reflektování současného stavu, namísto situace staré více než 33 let a uvedení do souladu s platnou legislativou.

3c) K názvu zvláště chráněného území

Název je totožný s původním názvem zvláště chráněného území, vychází z charakteru lokality a pomístního označení.

3d) Ke kategorii zvláště chráněného území

Kategorie přírodní památky zůstane zachována. Pro zachování předmětu ochrany je nezbytný pravidelný zásah, tj. pravidelná údržba zejména sečením.

3e) K předmětům ochrany

Původní znění předmětu ochrany „Ochrana velmi cenných ploch z hlediska fytoecologického (silvaetum pratensis), na poměrně malé ploše zde nacházejí poslední útočiště ohrožené druhy flóry a fauny ČSFR. Hlavním motivem ochrany jsou kriticky ohrožené druhy mokřadních rostlin a vodních a mokřadních ptáků. Lokalita je navržena k ochraně mezinárodní konvence o mokřadech (tzv. Ramsarskou konvencí).“ již neodpovídá současnému stavu a není tak reprezentativní.

Nové znění „Evropsky významná stanoviště s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů: Nivní louky říčních údolí svazu Cnidion bubii (6440, biotop T1.7), Nížinné sečené louky (6510, biotop T1.1) a Smíšené lužní lesy s dubem letním (Quercus robur), jilmem vazem (Ulmus laevis) a jilmem habrolistým (U. minor), jasanem ztepilým (Fraxinus excelsior) nebo jasanem úzkolistým (F. angustifolia) podél velkých řek (Ulmenion minoris) (91F0, biotop L2.3).“ také zohledňuje předměty ochrany EVL Očov tak, jak je uvedeno v metodice Ministerstva životního prostředí.

3f) K cílům ochrany

Cíle ochrany jsou převzaty z platného plánu péče a odráží tak aktuální stav a potřeby území pro zachování příznivého stavu předmětu ochrany.

3g) K návrhu bližších ochranných podmínek

Bližší ochranné podmínky jsou navrženy v souladu s § 36 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které by mohly vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí. Zčásti jsou převzaty z původního vyhlášovacího dokumentu a upraveny tak, aby odpovídaly aktuálním potřebám a předpisům.

3h) K vymezení hranice zvláště chráněného území

Hranice přírodní památky Očovské louky je nově navržena v souladu s aktuálním uspořádáním pozemků, k jehož změně v průběhu let došlo, jelikož původní vyhlášovací předpis uváděl parcely, které již neexistují. Z velké části je hranice chráněného území vedena po hranicích pozemků, jen v severovýchodní části není pozemek parc. č. 8597/1 zahrnut zcela, ale hranice je vedena po hranici lesního porostu.

V severozápadní části je navrženo rozšíření přírodní památky oproti současnému stavu z důvodu zarovnání její hranice s EVL Očov soustavy Natura 2000. K tomuto rozšíření jsme přistoupili proto, že dle dat mapování biotopů z roku 2018 zde ze současné přírodní památky vybíhá stanoviště, resp. biotop *Tl.7 – Kontinentální zaplavované louky*, který je předmětem ochrany jak přírodní památky, tak zmiňované EVL.

Navrhovaná hranice přírodní památky se snaží respektovat průběh hranic jednotlivých parcel a zároveň chráněné biotopy, jenž jsou uvedené coby předměty ochrany.

3i) K vymezení ochranného pásma

Se změnou přírodní památky dojde i ke změně jejího ochranného pásma. Původní ochranné pásmo bylo stanovené ze zákona, jako 50 m obalová zóna, a při severní straně tak zasahovalo i do osídleného území, což nemělo opodstatněný význam. Nově je ochranné pásmo navrženo pouze při Z a JZ hranici chráněného území, jako 20m obalová zóna při hranici se zemědělsky využívanou ornou půdou a trvalým travním porostem, aby bylo zamezeno možným negativním vlivům zemědělské výroby na chráněné luční porosty. V jiných částech lokality, jelikož se jedná o porosty lesního charakteru a zastavěné území, bylo zřízení ochranného pásma vyhodnoceno jako bezpředmětné.

Grafický zakres hranic měněné přírodní památky a ochranného pásma na podkladu katastrální mapy a Základní mapy České republiky je zobrazen v části 4) tohoto dokumentu.

4) Zákres hranic měněného zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma
4a) Zákres hranic na podkladu katastrální mapy

